

«LA COMELLA», L'OBRA MILIONÀRIA DE L'ARQUITECTE

Bofill canvia Andorra

Autor del controvertit Santuari de Meritxell en terres andorranes, Ricard Bofill sorprèn amb un projecte milionari: «La Comella», a un quilòmetre del centre d'Andorra la Vella, que canviarà la imatge del Principat pirinenc.

M. Carme Grau-Ribot

Bandejant les construccions típiques de muntanya, desafiant l'alçada de les muntanyes i amb una rendibilitat innegable, el «Projecte Comella» de Ricard Bofill comença ja a aixecar polèmica. Entre set mil i nou mil milions de pessetes serà el cost del gran complex. Tretze hectàrees, situades a un quilòmetre de la capital de les Valls, acolliran unes construccions d'estil «culte, modern, sofisticat i transeuropeu», com afirma el mateix Bofill. Un estil que l'arquitecte defineix com «formalment minimalista i altament tecnològic, usant el màxim de vidre i pedra artificial».

La necessitat urgent de la reconversió turística del Principat, a les portes de la signatura del conveni amb la CEE, que exigirà un nou desenvolupament econòmic orientat cap a una nova realitat, han estat els motors que han conduït els responsables de la parròquia d'Andorra la Vella a llançar-se en la milionària aventura.

L'empresa Arthur Endersen ha portat a terme un estudi sobre la projecció econòmica de la Comella en un termini de deu anys. Segons els càlculs dels economistes, el primer any els beneficis serien de 250 milions de pessetes, als 5 anys la xifra seria de 803, per convertir-se, als 10 anys, en un benefici anual de 1.048 milions de pessetes. En l'opinió dels especialistes, el conjunt generaria més de cinc-cents llocs de treball i seria un element innegable d'enriquiment de la parròquia andorrana.

Pel que fa al sistema de finançament, està prevista la creació d'una enginyeria tècnica i financera que estudiï les bases de l'estructura econòmica del projecte, en el qual entraria una part de capital privat, una altra que s'obriria als ciutadans mitjançant accions i també s'hi preveu una part de capital estranger. Segons manifestacions del cònsol —alcalde— d'Andorra la Vella, Manel Pons, l'inici de les obres depèn del muntatge financer; una vegada determinat el sistema, el termini d'acabament se situa en cinc anys.

Bofill fa d'Andorra la Suïssa dels Pirineus.

Prop de 900 places hoteleres en dos establiments de 4 i 5 estrelles, amb un centre clínic i terapèutic on homes i dones de negocis aniran a fer cures anti-stress i on els quilos superflus desapareixeran per art de màgia, com també un centre miraculós de cures termals, integraran l'àrea hotelera del complex. Una sala de congressos amb capacitat per a mil persones, un auditori i diverses sales de conferències completaran aquesta part de la Comella.

Una gran plaça amb arcades, on s'ubicaran comerços d'alta qualitat amb productes únics i de disseny exclusiu, que motiven el públic d'alt *standing*, i que comportarà també un cam-

panar de trenta pisos destinats a serveis, apartaments i comunicacions, donaran un segell peculiar a aquesta gran obra d'en Bofill.

Andorra vol esdevenir la Suïssa pirinenca. Arran dels bancs, ja hi va pel camí i ara enceta la via dels col·legis de *qualité*. Un internat model suís, amb una capacitat per a 250 estudiants entre els 13 i 18 anys, es construirà a la Comella. La idea dels promotors és de convertir l'internat en centre per a la formació de postgraduats. Les instal·lacions esportives del col·legi es preveuen molt variades, i aniran de la pista de patinatge sobre gel a les activitats d'estiu a l'aire lliure, passant per tota mena d'esports d'interior.

Potser d'aquí cinc o sis anys, els prínceps hauran autoritzat el joc al Principat d'Andorra. Mentrestant, cal fer projectes lúdics sense parlar de casino... El Country Club de la Comella comportarà sales per jugar a cartes i jocs de societat, però disposarà de grans espais per la pràctica de l'esport. Tres pistes de tennis, una de frontennis, dues de *paddle*-tennis, un minigolf, dues pistes de *squash*, un gimnàs, una sauna i la piscina oferiran prou espai per desfogar-se després d'un dia d'excursió, *shopping* o de negocis. L'estudi de rendibilitat preveu beneficis en aquesta part del complex a partir del primer any i també contempla l'adopció d'un sistema de socis que en tres anys arribarien als 400.

Nova carretera i nou telefèric

El projecte preveu la renovació de la carretera, principalment del sector que ara passa per la zona industrial. La novetat, però, és la construcció d'un telefèric que unirà el centre d'Andorra la Vella amb la plaça amb arcades de la Comella. Aquesta només és la primera part del que serà el gran projecte turístic del Principat que afecta essencialment els nuclis d'Andorra la Vella, Escaldes-Engordany i Sant Julià de Lòria. Els alcaldes dels tres municipis acaben de signar un protocol d'acord per a l'explotació conjunta del que serà l'estació més gran de tot el Principat. El camp de neu de Claror i Prat Primer, les muntanyes que es troben just al darrere de la Comella, tindran accés per les tres viles esmentades. Pel que fa a l'accés per la capital, Andorra la Vella, aquest es farà per la Comella. Això significa que el telefèric unirà el nucli urbà amb les pistes, situant les tres úniques viles andorranes que no disposaven d'estacions d'esquí a peu de pistes. □